

RONDEAU

CHARLES D'ORLÉANS

Thời gian bỏ áo choàng
May bằng mưa, gió, tuyết
Và mặc chiếc áo thêu
Sợi nắng tươi trong dệt

Chim muôn hót hay kêu
Trong ngũ thanh riêng biệt
“Thời gian bỏ áo choàng
May bằng mưa, gió, tuyết”

Nào sông, nào hồ, suối
Khoe áo mới xanh xang
Tùng giọt bạc tô điểm
Trên chế phục huy hoàng.

Thời gian bỏ áo choàng
May bằng mưa, gió tuyết.

BALLADE VỀ CÁC NÀNG NGÀY XƯA

Francois Villon

Hãy nói ta nghe, giờ đâu đó tá
Flora, người đẹp Cổ La Mã
Nàng Archipiadès That's, dịu dàng
Vốn là cô em họ tuyệt vời của Thần Âm Vang
Mà khi cất lời còn dội vang trên dòng sông, hồ nước
Các nàng đẹp và nhân từ rất mực
Nhưng còn đâu những bông tuyết năm xưa?

Đâu rồi nàng Hélois thông tuệ
Vì nàng mà chàng Pierre Abélard ở Saint Denis
Bị trừng phạt phải trọn kiếp tu trì
Bởi tình yêu mà mang sầu tuổi
Giống chuyện bà hoàng sai bỏ Buidan vào túi
Ném xuống sông Seine.
Nhưng còn đâu những bông tuyết năm xưa
Hoàng hậu làn da trắng muốt như bong huê
Giọng hát nàng như tiếng hát nhân ngư

Bíetris, Alis, Berthe với bàn chân to
Haremburgis ở lãnh địa Maine
Và Jeane cô gái vùng Lorraine cao quý
Bị quân anh thiêu sống ở Rouen
Họ đâu cả rồi, nàng tiết trinh nhự trị
Nhưng còn đâu những bông tuyết năm xưa

Hoàng tử ơi đừng tra vấn gì trong tuần này
Cũng như trong năm này, các nàng ở nơi đâu
Đừng để điệp khúc này lập lại:
Nhưng còn đâu những bông tuyết năm xưa

GỬI HÉLÈNE

PIERRE DE RONSARD

Khi em tuổi đã xế chiều
Quay tơ bên bếp lửa reo bồi hồi
Ngâm thơ: ta thốt lên lời
“Ronsard ca ngợi ta thời còn xuân”
Nữ tỳ làm việc nhọc nhằn
Chợp ngủ, chỉ cần nghe tiếng “Roonsard”
Đủ tỉnh dậy. “Chúc tên bà
Sống trong vần điệu ngợi ca đời đời”

Rồi đây long đất ta ngợi
Không xương một ống ma nơi cội mờ
Em ngồi ôm gối bên lò
Tiếc tình, hận thói hững hờ làm cao.

Ai ơi, mau hái đi nào
Những bông hoa thắm nở chào hôm nay.

HOA HỒNG CỦA SAADI

Marceline Desbordes-Valmore

Sáng nay anh muốn tặng em đoá hồng
Luôn tay em hái giắt vào dây lưng
Nút thắt quá chặt hoa liền rơi tung.

Nút dây đã đứt. Từng bông hoa lìa
Bay theo gió cuốn ra biển xa kia
Hoa trôi theo nước khôn mong trở về.

Làn sóng đỏ rực nhuộm sắc hoa xinh
Chiều về áo em còn thơm hương lành
Làn hương kỉ niệm, hít vào đi anh!

THIỆU NỮ BỊ GIAM CÀM

ANDRÉ CHÉNIER

“Hái kiêng nể trước bông lúa mới
Bàn ngại ngừng ép trái hoa tươi
Đón quà sương đọng ban mai
Tôi đang mơn mớn tuổi đời như nho
Tuy phiền muộn âu lo trĩu nặng
Nhưng chết non tôi chẳng muốn đâu
Kẻ khắc kỷ, mắt khô queo
Chạy xin thần chết cho mau lia đời
Tôi khóc than và tôi hy vọng
Giúp bắc lửa riết róng cơ cầu
Tôi vừa cúi xuống mảy chau
Thoắt thôi lại ngẩng cao đầu hiên ngang
Đời có buổi phủ phàng cay đắng
Cũng có ngày hưởng nắng tươi vui
Mật ngon có lúc hăng mùi
Biển sao khỏi lúc tôi bởi bão dong
Đầy ảo mộng trong lòng ngực trẻ
Trường ngực đề vô nghĩa với tôi

Niềm tin chấp đôi cánh dài
Bay ra thoát lưới của loài tàn hung
Philomèle vẫy vùng ca hát
Trong lốt chim bát ngát trời cao
Chế ư? Tôi ngủ ngon sao
Bình yên tôi thức không nao núng long
Khi tỉnh dậy thấy từng gương mặt
Nhìn tôi bằng cặp mắt tươi cười
Trên bao vàng trán ai hoài
Tôi làm sống lại niềm vui chốn tù

Cuộc lãng du vẫn chưa kết thúc
Mới qua vài cây dọc bờ đường
Lần đầu gặp cảnh đoạn trường
Bữa tiệc đời mới khai trương đây mà
Chút men nồng môi ta vừa nh61p
Ly trong tay đầy ắp còn tro
Đang xuân ta muốn hái mùa
Như trời hạ mẫn sang thu chuyển dần
Ta mong hưởng đủ tuần niên hạn
Như cây làm xán lạn hoa viên

Lửa bình minh mới kịp nhìn
Ta mong hưởng thú thiên nhiên trọn ngày
Thần chết lánh nơi này lập tức
An ủi người ấm ức hỏ han
Trái tim tuyệt vọng khôn hàn,
Còn ta nương chốn thanh nhàn Thần Linh
Rộn tiếng nhạc, đắm hương tình
Ta chưa muốn vội bỏ mình thiệt than

Nghe tiếng nữ tù nhân than thở
Hồn thơ ta thức giữa đêm sương

Ta đang quần quai ngục đường
Vẳng nghe tiếng oán, lại càng xót xa
Lời vàng tự miệng hoa vừa thốt
Phổ thành thơ thánh thốt não nùng
Làm nhân chứng chốn lao lung
Giúp ai rồi việc tổn công tìm tòi
Người đẹp ấy là ai thế nhỉ

Lời của nàng ý vị khôn cùng
Đến gần nàng lại hãi hùng
Khi nhìn giờ phút lâm chung đến gần.

PHIÊU DU TRONG TƯỢNG TƯỢNG

Franois René de Chateaubriand

Hồi tưởng xiết bao êm ái
Về miền quê tôi sinh
Chị ơi, những ngày sao mà đẹp
Trên nước pháp mình
Ôi xứ sở còn đẹp mãi Tấm chân tình
Chị nhớ chẳng mẹ chúng ta
Bên lửa lò dươpí mái tranh nhà
Chúng ta nép sát trái tim khinh khoái
Mẹ hiền hoà
Và hai ta nhỏ những sợi tóc trắng
Cho mẹ già
Chị ơi, chị còn nhớ
Lâu đài soi bóng dòng dore
Và cái tháp cổ kính Cửa dân Maure

Rắn rồi báo ngày mới tới
Tiếng chuông khua

Chị còn nhớ cảnh hồ yên tĩnh
Én lướt cánh bay qua
Gió vít cong ngọn cây La đà
Đẹp sao cảnh trên nước Mặt trời sa
Ôi! Ai trả lại cho ta
Hélène ngọn núi, rừng sôi già
Kỷ niệm làm ta mãi Xót xa
Xứ sở hằng chiêm ngự Cõi lòng ta

KỈ NIỆM

Alphones de Lamartine

Vô vọng ngày theo ngày
Trôi qua không dấu vết
Trong hồn chẳng nhạt phai
Giấc mộng tình thấm thiết

Tôi nhì mớ tháng năm
Phía sau tôi chất đống
N như cây sồi ngấm nhìn
Lá quanh mình tàn rụng

Tóc trắng bởi thời gian
Máu lạnh lừ đừ chảy
N như dòng suối lưu cầm
Hơi giá băng tê tái

Nhưng hình ảnh trẻ son
Tiếc thương tô đẹp mãi
Trong tim anh không già
N như hồn không có tuổi

Em chẳng lừa mắt tôi
Khi tia nhìn đơn côi
Thôi nhìn em dưới đất
Lại thấy em trên trời

Em vẫn còn hiển hiện
Nhu trong ngày cuối cùng
Hướng về nơi yên nghỉ
Bay cùng ánh rạng đông

Vẻ yêu kiều trinh trắng
Cũng theo em về trời
Mắt em, dù khép lại
Vẫn sang soi đời đời

Nồng nàn hơi gió thổi
Còn nâng làn tóc em
TRên ngực em buông thả
Tùng gợn sóng mun đen

Màn he mờ hồ ấy
Làm dịu ảnh hình ai
Nhu vằng đông vừa ló
Sau màng sương ban mai

Đuốc lửa lớn mặt trời
Theo ngày ẩn rồi hiện
Tình anh không có đêm
Em rạng ngời vĩnh viễn

Tôi nghe, tôi nhìn em
Trên mây trên cát bãi
Nước phản chiếu hình em
Gióp chở lời em nói

Khi địa cầu thiếp ngủ
Tôi nghe gió thổi dài
Ngỡ lời em mầu nhiệm
Thầm thĩ ở bên tai

Khi nhìn muôn đóm lửa
Rải rắc giữa màn đêm
Trong mỗi vì sao sáng
Tưởng thấy dáng hình em.

Và khi hơi gió êm
Làm say hương hoa ngát
Trong mùi hương dịu mát
Tôi thở làn hơi em

Tay em lau nước mắt
Phút buồn tủi cô đơn
Bên bàn thờ cầu nguyện
Em ban lời khuyên lớn

Em hăng dang đôi cánh
Trên giấc ngủ say nồng
Dịu dàng như cái bóng
Nhìn tôi giữa mộng hồng

Nếu tay em tháo cởi
Dây rang buộc thảng ngày
Nửa hồn tôi bừng tỉnh
Giữa vòm ngực của ai

Như hai ánh bình minh
Hai làn hơi hoà trộn
Hai linh hồn đức một
Tôi vẫn còn thở than.

CÁI HỒ

Alphonse de Lamartine

Cuốn trôi mãi bởi những bờ bến mới

Đêm vô tận, còn mong gì trở lại

Như trùng dương, tuổi cuốn theo

Dễ được một ngày buồn neo

Hỡi hồ! Một năm trời đã hết

Hẹn gặp lại nàng bên sông hồ thân thiết

Hãy trông, Phiến đá buổi trước nàng ngồi

Giờ chỉ còn một ta thôi.

Dưới gầm sâu vẫn tiếng hồ gào rú

Trên sườn đá vẫn âm ào song vỗ

Gió vẫn tung bọt nước như hoa

Từng chạm bàn chân ngọc ngà.

Hồ nhớ chẳng, một chiều chúng ta chèo thuyền

im lặng

Nghe dưới trời và trên làn sóng trắng

Tiếng chèo khua nhịp nhàng

Hoà tiếng song ngân vang

Bỗng nhiên nghe giọng nói lạ thường của đất
Ven hồ vang lên dịu dàng khoan nhặt
Sóng chăm chú nghe những tiếng mến than
Còn buông lại mấy vãn:

Hỡi thời gian, ngừng cánh bay! Những giờ êm đẹp
Hãy ngừng trôi dòng vãn kiếp
Để chúng ta hưởng lạc thú qua nhanh
Những ngày đẹp nhất đời xanh

Những người khổ đau kêu vang thảm thiết
Hãy giúp họ cuốn nỗi sầu đi miết
Còn những người cần vui hưởng hoa niên
Thì xin song hồ hãy quên

Nhưng uổng công nài xin thêm ít phút
Lẩn trốn ta, thời gian trôi vùn vụt
Bảo đêm ơi, chớ mau tàn
Thì biền minh tới xua tan

Vậy yêu đi, yêu đi, thời giờ thắm thoát
Lẹ lẹ lên, hãy vui chơi thoả sức
Người không có bến, khắc không có bờ
Cuốn ta đi theo với khắc giờ

Đố kị sao? Lẽ nào những lúc
Say xua đầy yêu đương hạnh phúc
Cũng như những lúc bất hạnh khổ đau
Trôi cùng tốc độ như nhau?

Thôi chí ít hãy ghi dùm dấu vết
Những phút thân tiên sao? Đã qua là qua hết
Cái thời gian cho, thời gian lại lấy đi
Không trả ta được chút chi

Vĩnh cửu, hư vô, quá khứ, sao nở lòng dìm vội
Những ngày qua của chúng ta vào vực tối
Hãy nói đi, có trả những ngày ân ái say nồng
Hay là định cướp không?

Hồi hồ, đá cầm, hang sâu, rừng núi
Các người sống quỹ thời gian, còn có hồi trẻ lại
Hãy ghi lấy đêm nay, tạo vật đẹp tươi
Trong ký ức muôn đời

Ghi trong hồ lặng hay hồ goings tổ
Trong cảnh đời tươi cười hơn hờ
Trên những cây thông và tảng đá hoang
Nhiêng mình soi nước mênh mang

Trong làng gió vi vu ào thổi
Trong tiếng động bờ này bờ kia lặp lại
Trong vàng dương ánh bạc tuôn gieo
Mặt hồ mềm mại trong veo

Gió rền rĩ và lau vật vủ
Mùi hương hồ trong khí trời nhẹ tỏa
Tất cả những gì nhìn, nghe thấy thở bấy lâu
Hãy nói một lời: Họ đã yêu nhau!

THIÊN THIÊN

ALFRED DE VIGNY

Thiên thiên đợi anh trong lặng im khắc khổ
Cỏ dâng lên anh đám mây của buổi chiều
Tiếng mặt trời thở dài từ già đất thân yêu
Đu đưa những bông huệ đẹp như lư hương cổ
Rừng che phủ những hàng cột sâu trong đó
Núi tự giấu mình và trên những làn sóng xám rung rinh

Cây liễu treo từng lẳng ngát hương trinh
Hoàng hôn bạn bè ngủ trong thung lũng
Trên bãi cỏ ngọc bích và bãi cỏ giác vàng ngời
Dưới những thuyền mảnh rứt rề của nguồn nước cô độc
Và dưới những khu rừng mơ mộng run rẩy ở chân trời
Lay lắt như chạy trốn trước đám người man dã
Ném áo choàng xám trên bờ biển âm u
Và những bông hoa của những đêm tối vô tù.

TRỜI TÀ

Victor Hugo

Trời tà chiều phủ bong mây
Rồi đây going tố, lại ngày lại đêm
Ban mai sương nắng buông rèm
Ngày, đêm nhịp bước qua thêm thời gian

Chuỗi dài nối tiếp mien man
Lướt trên biển cả non ngàn trải phơi
Qua sông bạc, qua rừng tươi
Vọng hồn những kẻ kia đời héo hon

Và trên mặt nước trán non
Gợn nhả nhưng mãi vẫn còn trẻ trung
Rừng ngắt xanh, sóng trập trùng
Dâng cao lớp song ra cùng biển khơi

Từng ngày đầu trĩu xuống vai
Ta đi than lạnh dưới trời hân hoan
Rời chân khi tiệc chưa tàn
Ta đâu thiếu cảnh trần hoàn sáng trung.

ĐÔI TA ĐÃ CHẠM MÔI

Victor Hugo

Bởi môi ta chạm chén vàng
Bởi tay ta đặt trán vàng xanh xao
Bởi ta thở hơi ngọt ngào
Tự hồn nàng, hương lẫn vào bóng đêm

Bởi ta từng lắng nghe êm
Những lời thốt tự trái tim tuyệt vời
Thấy em khóc, thấy em cười
Mắt trên mắt, môi trên môi gần liền
Bởi ta thấy ánh sao huyền
Nàng soi lên trán bỗng nhiên tối mờ
Thấy trên dòng sông vật vờ
Cánh hồng nàng rút trên bờ tặng ta
Hồi tháng năm cứ trôi qua
Ta không còn sợ tuổi già nữa đâu
Cứ trôi với cánh hoa rêu
Hồn ta một đoá ban đầu mãi tươi

Cánh thời gian khó hắt rơi
Nước bình ta uống chẳng vơi bao giờ
Hồn ta lửa nhiều hơn tro
Tim ta tình chấp mọi trò lãng quên

SONNET

ALEXIS FÉLIX ARVERS

Lòng ta ôm mỗi tình câ
Tình trong muôn thuở gieo mầm phút giây
Hầm hiu luôn chịu phận này
Mà con người ấy nào hay đâu nào

Gần nàng vẫn thấy xa sao
Tuy trong gang tấc, cách nhau nghìn trùng
Ta trên cõi thế lạnh lùng
Không xin, cũng chẳng hòng mong nhận gì

Tính trời hiền dịu ai bì
Đoan trang, nàng vẫn cứ đi trên đường
Bước chân bình thản nhịp thường
Không nghe thấy tiếng yêu đương thì thầm

Với nghĩa vụ luôn thành tâm
Đọc thư ta gửi tình thâm, hứng hờ
Bảo: Người phụ nữ trong thơ
Là ai nhỉ? Có bao giờ hiểu đâu?!

MỘT LỐI ĐI TRONG VƯỜN LUX

Gérard de Nerval

Đẹp sao thiếu nữ đi qua
Nhớ như lạnh lẽo như là con chim

Tay ghì hoa thắm bên tim
Miệng ngân điệp khúc dịu êm nhịp nhàng

Phải chăng đời chỉ có nàng
Có trái tim vàng đáp lại tim tôi
Trong đêm mù mịt cuộc đời
Lòng tôi, ánh mắt nàng soi sáng ngàn

Nhưng không, tôi cạn tuổi xuân
Nên tia sáng dịu mới gần đã xa
Hương thơm thiếu nữ âm hoà
Thôi rồi, hạnh phúc đi qua chẳng dừng!

THƠ CHO TRĂNG

Alfred de Musset

Tháp chuông vàng

Đêm ngả nâu

Trăng

Như cái chấm điểm đầu chữ i

Trăng hỡi! Hồn sâu bi nào đó

Đem chơi trăng buộc ở đầu dây

Để trong bóng tối phủ vây

Trăng phô lấp ló mặt đầy, chiều nghiêng

Trăng hỡi! Ta còn in trí nhớ

Mỗi tình trăng đẹp tựa như hoa

Bao câu chuyện kể đậm đà

Điểm tô trăng mãi mượt mà, trẻ son

Dù trăng khuyết

Hay trăng tròn

Ban ơn

Cho kẻ dậm mòn đường xa

Yêu trắng
Bác chẵn chiêm già
Khi chó sủa
Vàng trán ngà trên cao

Yêu trắng
Chú lái con tàu
Bồng bênh trôi nổi
Dưới bầu trời quang

Khi chiều sang
Dù mưa hay tuyết
Tôi vẫn ngồi
Có việc chi đâu?

Tháp chuông vàng
Đêm ngả nâu
Trắng
Như cái chấm điểm đầu chữ i.

KÝ ỨC

Alfred de Musset

Dù đã khóc nhiều tôi vẫn thấy khổ đau
Khi trở lại chốn thiêng liêng muôn thuở
Ngôi mộ than yêu ít người biết rõ
Nơi một kỉ niệm vùi chôn

Các bạn ơi, trước cảnh quạnh hiu
Sao lại nắm lấy tay tôi e ngại
Khi một thói quen xưa êm ái
Chỉ cho tôi con đường này

Kìa những sườn đồi, những bụi đầy hoa
Cái nín cầm từng in gót ngọc ngà
Đường ái ân chuyện không ngót chuyện
Vòng tay siết chặt thiết tha

Kìa hang thông vươn lá sẫm màu
Thung lũng hẹp sâu thờ ơ uốn khúc
Những người bạn hoang mà thời cổ thâm thì rạo rục
Ru những ngày tươi đẹp của tôi

Kìa bụi cây, suốt cả một thời xuân
Như bầy chim hót theo nhịp chân tôi bước
Chốn hoang vắng dễ thương, người tình tôi từng dạo gót
Các bạn có chờ tôi?

Ôi! Hãy để cho tôi tuôn dòng lệ than yêu
Dâng tự trái tim vết thương còn máu ứa
Chớ lau đi, hãy để màn che quá khứ
Từ mi mắt của tôi buông

Tôi không gieo niềm tiếc hão nhớ sông
Vào tiếng vang rừng- chứng nhân niềm hạnh phúc
Rừng kiêu hãnh trong yên tĩnh tuyệt vời
Kiêu hãnh tựa trái tim tôi

Ai quỳ gối nguyện cầu bên mộ bạn than
Cứ để cho họ than vang lời nức nở

Mọi vật ở đây đều đang thờ
Hoa nghĩa trang không mọc chốn này

Kìa nhìn xem bong lá chòm cây
Trăng nữ hoàng Đêm mắt chập chờn đang ngó
Từ chân trời bong tối còn che phủ
Chốc đã hiện dần ra

Hương bn ngày từ đất ẩm hơi mưa
Lan toả dưới ánh hào quang nguyệt bạch
Như mối tình xưa, êm đêm, trong sạch
Lan toả tự hồn tôi.

BÀI HÁT CHÈO ĐÒ

Théophile Gautier

Ơi cô gái xinh
Muốn đi đâu đấy
Cánh bướm vừa giương
Gió hiu sắp dậy!

Mái chèo bằng ngà
Lá cờ bằng nhiễu
Tay lái vàng ròng
Hàng chõ theo chỉ một trái cam
Một cánh thiên thần làm bướm
Lấy mộtt thiên sứ làm tay chèo phụ

Ơi cô gái xinh
Muốn đi đâu đấy?
Cánh bướm vừa giương
Gió hiu sắp dậy

“Phải chăng đi Bantic”
Hay trên biển Thái Bình

Hay đảo Java?
Hoặc đến xứ Na uy
Ngắt bong hoa tuyết
Hay nhánh hoa Angsoka

Ơi cô gái xinh
Muôn đi đâu đây?
Cánh buồm vừa giương
Giú hiu sắp dậy!

Cô gái đáp: “Hãy đưa tôi
Đến bờ chung thủy
Mà người ta yêu nhau mãi mãi

“Bờ kia, em hỡi
Tại xứ Yêu Đương
Có ai biết nổi”.

GIÓ LẠNH BAN ĐÊM

CHARLES MARIE _

LECONTE DE LISLE

Gió lạnh ban đêm lúc thổi lùa
Tùng con bẻ gãy nhánh cây khô
Trắng đồng tuyết trải như khăn liệm
Cho những người yên nghỉ dưới hồ

Hẹp nổi chân mây nổi một viên
Dài, đen sát đất quạ bay liên
Dẫm ba con chó đào mô quạnh
Lách cách xương va bãi cỏ hèn

Dưới cỏ nghe người chết rỉ rên
Ôi dân nhọt nhọt xứ đêm đen
Nổi chi cay đắng khua tan giấc
Môi lạnh bạc ra tiếng nấc rên

Quên đi! Người chết, trái tim tan
Máu nồng động mạch vẫn khô tàn

Làm mỗi đời bọt, âu là phúc
Nhớ buổi sinh thời chút ngủ an

A! Lúc được nằm dưới mộ sâu
Như tù già lão thoát xiềng đeo
Ta mong cảm thấy than ta trước
Nhập đám tro chung, gỡ ách sầu
Người chết ồ ra vẫn ngủ yên
Tiếng kia từ gió chó lan truyền
Tiếng thiên nhiên thở than buồn bã
Tiếng trái tim ta trút hận phiền

Hãy nín! Trời cam, đất dễ khi
Đã không khỏi được, khóc làm chi
Nên như sói chết trong im lặng
Ngoạm chặt lưỡi dao mồm máu phi

Quần quai dày vò một chút thôi
Rồi im. Đất mở lấp than người
Mai ngày kín mộ, cỏ quên lãng
Mọc trên hư ảo của muôn đời.

HỒN RƯỢU

Charles Baudelaire

Một chiều hồn rượu hát trong chai
Đây ta gửi cho người, người khôn khó
Từ ngục thuỷ tinh, sắp tô thắm đỏ
Một bài ca đầy ánh sáng, tình than

Ta biết phải bao công trên đời lửa
Vất vả mồ hôi, cái nắng nấu nung
Để sinh ta mang cho ta hồn nữa
Ta quyết không tác hại, phụ ơn long

Ta xiết bao vui sướng lúc rơi vào
Cổ họng một người cần lao mệt nhọc
Ngôi mộ êm đêm là long ngực nóng
Ta thích hơn hăm lạnh phải vùi sâu
Người nghe chẳng điệp khúc chiều chủ nhật
Trong ngực phập phồng hy vọng riu rang
Tỳ khuỷu bên bàn, vén lên tay áo
Người tôn vinh ta nở ra thơ huyền diệu
Vút tận trời như một đoá kỳ hoa

HOÀ ÂM CỦA BUỔI CHIỀU

Charles Baudelaire

Này là lúc rung lên cảnh lả lướt
Tùng bong hoa toả nhất tựa bình nhang
Không khí quay cuồng mùi hương với tiếng vang
Điệu van xơ buồn và cơn mệt như chóng mặt

Tùng bong hoa toả nhất tựa bình nhanh
Vĩ cầm run như con tim đau thắt
Trái tim dịu dàng thù hư ảo mênh mang
Bầu trời đẹp và buồn như hành điện trên đường
Mặt trời chìm trong máu nó vừa đông đặc

Trái tim dịu dàng thù hư ảo mênh mang
Thu lấy mọi ngất ngây từ ánh sang vừa lịm tắt
Mặt trời chìm trong máu nó vừa đông đặc
Kỷ niệm em trong anh như bình bày thánh thể sang loè.

TĨNH TÂM

Charles Baudelaire

Hãy ngoan và bình tĩnh hơn, hỡi em đau khổ

Em đòi buổi chiều nó đương xuống nó đây

Không khí tối tăm bao phủ thành phố này

Đêm an tĩnh cho thành phố này

Đêm an tĩnh cho kẻ này, lo âu cho kẻ khác

Trong khi đám đông hèn hạ là người trần

Dưới ngọn roi của khoái lạc, tên đao phủ vô cùng tàn nhẫn

Trong hội hè đê tiện đi hái niềm hối hận

Em đau khổ đưa tay đây tôi dắt, đi lối này

Xa họ đi. Đây em nhìn những năm đã chết

Bận áo cũ, nghiêng mình trên bao lơn của trời

Nhìn từ đáy nước nhô lên, ân hận mỉm cười

Nhìn mặt trời hấp hối thêm thiếp dưới một nhịp cầu

Và em than mến ôi, hãy nghe, đêm êm đêm bước

Như một khăn liệm dài lê thê ở phương đông

MẮT

Sully Prddhomme

Đẹp những mắt xanh, những mắt huyền
Ngóng trời rạng sang vẻ hồn nhiên
Họ đã yên nghĩ trong long mộ
Mà mặt trời kia vẫn mọc lên

Ban đêm êm dịu hơn ban ngày
Sao cặp mắt nhìn ý đắm say
Sao đến muôn đời còn lấp lánh
Mắt người bong tối phủ lên đây

Họ chẳng còn nhìn thấy nữa sao
Không không, có phải thế đâu nào
Mắt người vẫn hướng về đâu đó
Về cõi vô hình họ khác khao

Như những ngôi sao lặn mặc dầu
Lìa trần ta lại ở trên cao

Đôi trông mắt dẫu im lìm ngủ
Nhưng có bao giờ chết hững đâu

Đẹp những mắt xanh, những mắt huyền
Ngóng trời rạng sáng đến vô biên
Cả khi nằm xuống kẻ bên mộ
Mắt nhắm nghiền nhưng họ vẫn nhìn

GIÓ KHOI

Stéphane Mallarmé

Xác thịt chán chường, sách xem hết sách
Lánh đi! Lánh đi thôpi, ta thấy những chim say
Bay là trên bọt song dưới chân mây

Quên đi cảnh vườn xưa thoáng hiện trên cặp mắt
Giữ lại chi trái tim ngấm trong biển mặn
Nhớ chi ngọn đèn ánh sang hắt hiu soi
Trang giấy nguyên trinh màu trắng rợn người
Và người vợ trẻ cho con bú sữa

Ta đi, tàu căng buồm, nhổ neo đến miền đất lạ
Nỗi phiền muộn gây nên bởi hy vọng dẫu dần
Coi như vĩnh biệt nào, lần cuối vẫy khăn

Rồi đây cánh buồm đón cơn bão tố
Có phen một ngọn gió lật tàu nghiêng đổ
Không lái không uôm, không đảo ghé an toàn
Nhưng long ơi, lắng tiếng đoàn thủy thủ ca vang

XANH

Stéphane Mallarmé

Sự nhạo cợt nhẹ nhàng của trời xanh vĩnh viễn
Đẹp lạnh lùng như hoa, đè nặng lên nhà thơ
Kẻ bất lực nguyên rửa thiên tài của hắn
Suốt dọc vùng khổ đau một sa mạc cần khô

Trốn chạy, mắt nhắm nghiền, ta cảm ,nghe rất rõ
Niềm ân hận ủa vào niềm trống trải của ta
Trốn đâu? Đêm tối kinh hoàng nào che ta vút bỏ
Giày vụng trên niềm khinh bỉ đáng xót xa

Mù hãy dâng lên! Đem tro của người tung vãi
bằng dải dài sương mù rách nát giữa trời xanh
Làm chìm chìm mặt hồ thu nhợt tái
Và dựng lên khung trần lớn yên bình

Hỡi phiên muộpn ra khỏi đầm quên lãng
Gom nhặt bùn cùng lau sậy xanh xao
Để lấp lại bằng bàn tay không biết nắn
Những lỗ tròn xanh mà chim khoét hỏn hào

Những óng khói buồn hãy không ngừng toả khói
Và theo với ngôi nhà tù tắm tôi la đà
Trong vệt đen dài hải hung
Mặt trời nẫu vàng hấp hối chân trời xa

Trời đã chết người hãy cho ta ôi ghê chết
Quên tội tình cùng lý tưởng gắt gay
Kẻ tử đạo này đến chia phần rơm rác
Nơi bấy đàn người sung sướng ngủ say

Óc trống rỗng cuối cùng ta chỉ muốn
N như bình phẩn nằm tro ổ dưới chân đường
Không tô lục chuốt hồng nguồn suy tưởng
Đi về nắm mộ tôi om trong tiếng ngáp chán chường

Chỉ hoài công. Trời xanh cuối cùng đã thắng
Hát trong lời chuông. Vang dậy giữa hồn ta
Khúc khải hoàng bạo tang gây khiếp đảm
Đây tiếng đồng nhạc xanh biếc ngân nga

Trong sương khói trong xa xưa cuộn chảy
N như gươm xuyên than hấp hối bầm sinh
Trốn đâu khói cơn nổi loạn vô ích và tai ác
Ám ảnh hồn ta! Xanh! Xanh! Xanh! Xanh!

MẶT TRỜI LẠN

José Maria de Hérédia

Kim tước ngời, trang sức hoa cương

Thếp vàng đỉnh núi rực tà dương

Xa xa dãy song còn lấp lánh

Đất tận cùng, biển cả mênh mang

Dưới chân đêm lặng chim im tiếng

Người trở về mái rạ khói vương

Riêng chuông chiều động làn sương đục

Hoà tiếng ồn ào của Đại Dương

Như nổi lên từ đáy vực sâu

Bãi hoang truông rậm hố khe nào

Cất lên những tiếng xa xa vắng

Lùa vật chẵn về lũ trẻ trâu

Ngập tràn bong tối phủ chân mây

Vàng mặt trời kia đã xế tây

Bầu trời giàu có và u uất

Khép những nan vàng quặt đỏ hây

TRÁI TIM HOANG TÀN

Francois Coppée

Trái tim xưa như đèn đài la mã
Bằng cẩm thạch bằng hoa cương hiểm lạ
Đam mê như lũ mang rợ ào ào
Đến xâm lăng, tay búa đuốc giơ cao

Rồi từ đó hoang tàn người bật tiếng
Cú đập rần luồng mảnh đất hoa hương
Đá vụn đá hoa bể trăm ngàn miếng
Cây nặng vươn, dần xoá mất con đường

Mãi đơn độc đứng trước con tang phá
Giữa trưa trong nắng, khuya vắng không sao
Cứ trôi qua, ôi những ngày khủng khiếp

Bỗng em về trong một làng sang đẹp
Và kiên gan gây tổ ấm cho tình
Mảnh vụn đèn đài tôi dựng lều tranh

KHÚC LÃNG QUÊN

Paul Verlaine

Mưa trong long tôi
Như mưa ngoài phố
Buồn chi lạ rứa
Xâm nhập long tôi

Dù dặt mưa xa
Nền đất mái nhà
Gieo lòng phiền muộn
Ôi tiếng mưa ca

Vô có mưa rơi
Trong long chán nản
Nào ai phụ phàng?
Vô có đeo tang

Quá đổi âu sầu
Nào biết vì đâu
Chẳng yêu chẳng hận
Luống những âu sầu

KHÔNG BAO GIỜ NỮA

Paul Verlaine

Muốn gì ta ôi kỉ niệm mùa thu?
Chim sẻ bay qua bầu trời tái nhợt
Và mặt trời soi tia sang đều đều
Rừng úa vàng nổi dậy làng gió buốt

Mình chúng tôi, chân dỗi bước mơ màng
Tóc, ý nghĩ tung bay trong gió lộng
Bỗng nàng ngoảnh lại tôi với cái nhìn xúc động
Cất tiếng vàng: Ngày nào đẹp nhất của long anh?

Giọng nói êm ngân tươi mát thần tiên
Tôi kín đáo mỉm cười không đáp lại
Nâng bàn tay ngà của nàng, hôn sung báy

Ôi! Thơm ngát làm sao những đoá hoa đầu
Gì vang động bằng tiếng thì thầm dịu ngọt
Tiếng vâng đầu trên môi của người yêu!

TIẾNG CÂY THAN

Jean Richepin

Phân phật trong lò ngọn lửa reo
Cây già than thở giọng đều đều
Ta sinh để uống làng thanh khí
Đất nuôi trời biếc chở che nhiều

Ta lớn dần theo với tháng năm
Vươn cao cao mãi tán che râm
Tháng tư thơm nút chum hoa ngát
Xây tổ, bầy chim hoát ngọt đầm

Ném khúc ca vào ngọn gió trong
Từng lần mặc áo đẹp tơ nhung
Áo choàng xuân phủ xanh mầm nụ
Áo tía mùa thu, áo trắng đông

Con người biển lận bắt nhân sao
Vung búa thẳng tay chem. đồ nhào

Bởi cây vốn cũng là sinh vật
Tùng đối với người tốt biết bao

Dù che ngày nắng chim ru đêm
Người nữ long quên tuổi thiếu niên
Hạ cây già lão không phòng vệ
Quần quai trong lò cây rỉ rên

ĐỜI PHÓNG LÃNG

Arthur Rimbaud

Ta đi tay nắm tong núi thẳm
Áo choàng cũng thành lý tưởng
Ta đội trời nằng thơ hời bạn trung thành
Ta mơ về những mộng tình điểm lệ ngày xanh

Quần độc nhất hờ ra một lỗ
Như bé tí hon, ta rắc thơ giữa lối ra đi
Nơi quán đại hung tinh ta nghỉ trọ
Những vì sao khẻ sột soạt trên kia

Nghe sao ta ngồi bên ven lộ
Đêm tháng chín tốt lành cảm thấy những giọt sương
Trên trán ta khác nào rượu bỏ
Ta lựa vắn giữa những bong chập chờn huyền ảo
Bật dây chung chiếc giày rách tựa lia
Một chân ta áp ngực trái tim kề

MỘT BUỔI SÁNG

Émile Verhaeren

Từ sang sớm men theo đường quen thuộc
Tôi băng qua đồng ruộng rẽ vườn cây
Chân bước đi trí nhẹ nhàng trong suốt
Ánh sang gió may than thể chứa đầy

Đi mà chẳng biết đi đâu sương thật
Trong nhục tô ngày hội rộn rang đây
Cần chi mớ luật điều và lý thuyết
Đá sỏi ròn vang vụn dưới gót dày

Đi kiêu hãnh khí trời mặt đất
Rộng lớn nhưng cũng rất mực điên cuồng
Và hoà trộn thể giốpí cùng vạn vật
Với đời say đời nguyên thủy hỗn mang

Bước phiêu du thánh thần kia sang lảng
Tôi vui than trong đám cỏ xanh um

Nơi những cây xoài trút nghiêng tàn óng
Tôi hôn hoa trên vành miệng cháy nồng

Sông dang tay dịu mềm đang chào đón
Tôi nghỉ ngơi rồi ta lại vội chơi
Tôi phó mặc tình cờ đưa dẫn lối
Dọc đường rợp cây, ngắt lá tôi nhai

Dường như mãi đến tận giờ, tôi sống
Chỉ để vui chon cuộc đời mình
Ôi! Những huyết sách vỡ đào sâu thẳm
Trán vũ trang gục xuống lúc tàn binh

Cảnh vật hôm qua giờ đây cũng thế
Và vẫn bao nhiêu đôi mắt hằng ngày
Cứ ngẩn nhìn trước phút tôi trong thấy
Trái treo cao, đoá hồng toả hương ngây

Tôi nhìn thấy lần đầu cơn gió thắm
Trong biển lá cây lấp loá ngời ngời
Hồn của tôi mang tình người không có tuổi
Đều trẻ trung mới mẻ dưới mặt trời

Tôi yêu mắt yêu tay yêu thân thể
Yêu tóc vàng nâu rậm rạp bênh bong
Tôi muốn uống không gian vào đôi phổi
Để bơm cho sức lực được căn phòng

Ôi! Buổi dạo rừng đồng bằng hổ rảnh
Khóc lóc hát ca, gào thét thỏa thuê
Tiêu phí cuộc đời trong cơn cuộn loạn
Say mềm như kẻ cảm giác đại tê!

ĐOẢN THI

Jean Moréas

Chiều mưa, lá báo tin gì
Một điều bí mật thâm thì nhắc ta
Mặt ta lá khẽ lướt qua
Mang niềm rung rẩy thiết tha dịu dàng

Thu làm cho lá úa vàng
Roi gì giọt nước phủ phàng nặng gieo
Roi trên vầng trán nhăn nheo
Tháng ngày gánh nặng vai teo lưng còng

Lá buồn gió thổi bay tung
Giành cho vườn cũ trập trùng bong đen
Giục hồn mộng tưởng u huyền
Mở ra cánh cửa cơ duyên số phận

Kẻ ngu mới bảo cõi trần
Là nơi ta đến quây quần tiệc vui
Kẻ hèn mới bảo cuộc đời
Là chuỗi bất hạnh kéo dài không ngưng

Cười như xuân động cây rừng
Khóc như gió bắc, song lòng bên khơi
Ngọt cay nếm đủ mọi mùi
Thốt lên đã quá nhiều rồi bong mớ

Thu sang lại rụng lá khô
Phủ trên mặt hồ cạnh cối say hư
Gió lừa hốc cửa há ta
Gió khoảng trống cối xưa quay vòng

Mong về ngắm mốc đá trồng
Giáp bức tường dột thắm hồng dây leo
Nhìn lâu nước lạnh biuồn teo
Xoá hình ta nhạt mờ theo trời tàn

BI CA

Albert Samain

Khi đêm trức nỗi buồn trên bầu trời
Và khuôn êm đêm của em trên ban cong, nhợt nhạt
Dấu hiệu chủ yếu ở ngoài thời gian làm nổi bật
Sự tôn thờ của anh được diễn đạt sâu xa

Đó là giờ của ý nghĩ thấp sang những cây đèn
Thành phố lẩn lẩn mọi tiếng âm ì
Vắng vẻ thụt lùi vào trong làng song a xăm
Và mang cho cái dịu dàng những bảnm khắc hình
bóng cũ

Nghiêm trang, chúng ta im lặng, một chữ thỉnh
thoảng buộc ra
Chiếc cầu bấp bên mà hồn với hồn thông cảm
Trời mất màu sắc, đó là sự quyến rũ xiết bao duyên dáng
Thời gian dường như chạy trốn giữa những ngón tay ta

Anh ở lại những phút giờ và những tháng năm
Không bao giờ làm khô cạn cái dịu dàng cảm nhận

Đầu và mái tóc em rên vai anh đè nặng
Giống như chết giữ những luồng ánh sáng phai màu

Kia cái hồ ngủ trong những giờ hợp mặt
Dừng lại bên bờ giếng, nghỉ cạnh khóm hồng tươi
Và bằng sợi chỉ vàng rang buộc chúng ta cùng mọi vật
Giữ cái vĩ vô hình rung vang cơn rung rẩy kéo dài

Ôi! Coi chừng vào một lúc nào đó được bầu trời tắt cả
Để kỉ niệm của anh giống như một làn hương khô
Khi chúng ta cuối cùng mệt vì bước đi nhiều quá
Trên đường chiều cô đơn để an ủi long ta

Đây những khu vườn của những đêm nở hoa
Trở nên những âm thanh sắc màu đường nét
Những tia sáng cuối cùng hấp hối trên
chiếc nhẫn của em
Em có nghe chăng một vài vật vừa mới chết

Hãy đặt lên trán anh bàn tay em mát tựa nước ròng
Đặt lên mắt anh bàn tay em như hoa, hiền dịu

NHỮNG CHỦ NHẬT

Jules Laforgue

Ôi! Chiếc dương cầm, chiếc dương cầm cung
Không bao giờ không bao giờ ngừng
Ôi! Chiếc dương cầm rỉ rên trên cao
Và bốc hơi âm âm trên đầu

Đó là tai họa điệu polka
Và tình ca cho người gác cổng
Những bài tập tinh tế
Và lời nguyện cầu của một nữ đồng trinh

Chạy trốn? nhưng đi đâu với mùa xuân nay
Bên ngoài , chủ nhật biết làm chi đây
Và biết làm chi cả bên trong nữa
Ôi! biết làm chi trên trái đất này!...

Bởi cô gái trẻ đánh dương cầm
Tôi biết cô không có cái tâm
Bởi không phổ nổi niềm sầu xứ
Lên mặt bằng của những thang âm

Bó hoa tàn nhẵn của những kỉ niệm
Truyền thuyết điên rồ đã hết duyên
Thôi đủ rồi, cô hãy chờ xem
Và hồn tôi đã ra đi từ xóm

Quả thế, một chủ nhật dưới trời xám
Và tôi chút can đảm cũng không
Vì ít nhất đàn ông Barbaries
Cũng làm tôi xúc động tận đáy long

BUỔI CHIỀU CỦA CỪU CÁI

Saint Pol Roux

Vết máu lặn ở chân trời này

Giọt sữa điểm ở chân trời kia

Con người giản dị tung tẩy với ống sáo và sự
thận trọng dưới hình thức một con chó đen, mục
đồng xuống sườn đồi

Tiếp theo là những con cừu cái: Vườn nho lưu động

Đàn cừu thuần khiết làm sao! Trong suốt mùa hè

Này nó như tuyết rắc xuống đồng bằng non trẻ

Thực đơn quý giá của cuộc đời là, ở trên cao ăn
trong chậu và lại xuống đây

Những dự vọng của tôi cũng vậy, được kích
thích bởi song sáo của hy vọng và con chó của
niềm tin, sang nay lên sườn đồi của thần bí và
chạy trốn lên cao hơn những con cừu cái của
than tôi, những con cừu cái của tâm hồn tôi

Nhưng, ở giữa những cánh đồng cây huệ dạ hương, ngôi sao toả mùi thơm bung cháy những chiếc răng

Háu ăn, nó muốn mở móc cài chiếc áo lót màu mỡ

Đó là tại sao đàn cừu tinh thần của tôi, trong giờ cầu kinh Đức Bà, trở về bản thân tôi, những sườn thất vọng.

Những con cừu cái ở giữa bầy đàn Và con người giản dị ngủ giữa ống sáo và con chó đen.

VÔ ĐỀ

Maurice Maeterlinck

Và một mai nếu chàng trở lại
Có lời gì nài với chàng đây?
Bảo rằng có kẻ đêm ngày
Đợi chờ chàng đến phút giây hơi tàn

Và nhìn em nếu chàng chẳng nhớ
Mà vẫn còn hỏi nữa thì sao?
Hãy như em gái ngọt ngào
Chuyện cùng chàng, chắc chàng đau khổ nhiều

Và nếu chàng hỏi điều muốn rõ
Chị ở đâu, sao ngỏ cùng chàng?
Đưa dùm chị chiếc nhẫn vàng
Cho chàng rồi cứ khẻ khàng lặng thinh

Và nếu chàng cố tình hỏi gặng
Tại sao phòng vắng lặng không ai?
Chỉ ngọn đèn tắt lịm rồi
Cánh cửa mở gió than dài đêm đêm

Và nếu chàng hỏi thêm câu chót
Chị ra sao trong phút lìa đời
Bảo rằng chị đã mỉm cười
Bởi sợ chàng sẽ sụt sùi khóc thương

ĐOẢN THI

Henri de Régnier

Chỉ một ống sậy con cũng đủ
Để ta làm ngọn cỏ rung rinh
Và cánh đồng xanh
Và nhành liễu rủ
Lại cả dòng suối ngân nga nữa
Chỉ một ống sậy on cũng đủ
Để ta làm rừng lên tiếng vang ca

Những kẻ đi qua từng nghe tiếng đó
Trong đáy hiều, trong tâm tư họ
Trong im lặng và trong cơn gió
Mờ hay rõ
Gần hay xa
Trong tâm tư những kẻ đi xa
Lúc lắng nghe từ đáy long của họ
Hiện đang nghe và còn nghe thâtý nó
Mãi mãi vang ca

Ta chỉ cần
Ông sậy này tay ta hái ở
Suối nước mà tình yêu
Đến lsoi, bữa nọ
Gương mặt nghiêm trang
Khóc hoài nức nở
Đủ để làm thốn thức kẻ đi qua
Làm cỏ rung nước đổ lệ chan hoà
Vá ta nhờ ông sậy đưa hơi thở
Đã làm cả rừng lên tiếng vang ca

NGHỊCH ĐIỀU

Paul-Jean Toulet

Đời là hình hư ảo
Như cái bong trên tường
Vết ngoằn ngèo bí hiểm
Em vạch trên bước đường

Say anh như tiếng cười
Giống tiếng gươm đao dội
Giọt lệ em giả dối
Lại chiếu soi ánh trời

Chết đâu là bong ảo
Ban đêm em hãy hung
Đừng nghe tiếng tim đập
Nỗi phiền của người dung

VỚI CHIẾC DÙ CỦA EM

Francis Jammes

Với chiếc dù xanh và đàn cừu bản thiếu của em

Với quần áo sắc mùi phớ mát

Em tiến về phía trời xanh trên đồi mát

Chống chiếc gậy gỗ sớm

Em theo sao con chó long cứng với con lừa

Bầu nước xạm màu mang trên lưng hóc hác

Em đi ngang các thợ rèn trong làng mạc

Rồi trở về ngọn núi ngát mùi hương

Nơi đàn cừu ngậm cỏ trong như bụi cây vắng

ngang đường

Ở đây hơi sương lả lướt che đỉnh núi

Ở đây lượn bay những con diều hâu cổ long

trơ trọi

Và những đám khói đỏ bốc lên trong đêm tối

sương mù

Ở đây em nhìn trong tĩnh lặng âm u

Phảng phất giữa bao la tinh thần thượng đế.

THU CA

Paul Claudel

Mùa thu chói loà ánh sang
Ta ra đi từ buổi mai
Mùa thu huy hoàng trắng lẹ
Ngân vang xa thẳm bầu trời

Buổi mai là cả ngày hôm ấy
Cả ngày là chất bạc ròn
Không khí bằng vàng tới lúc
Dionée ló sừng trên không

Cả ngày là chất bạc tinh khiết
Và rừng tựa thiên sứ lớn bằng vàng
Tựa thiên sứ vàng đỏ có cây như nền sáng
Cháy bùng lửa trên lửa vàng trên vàng

Ôi mùi rừng ruỗng mục, nực mũi
Ôi mùi khói, nực mũi, và máu tươi hoà cùng
cái chết

Ôi bát ngát vàng hanh nghiêng xuống bông hồng
Của ngày tươi sang nở hoa
Ôi màu cây quế trúc

Và nín im, và vang lên, và ghen ngào, và lại trỗi
Ta nghe trong long sâu thăm rùng tàn
Và lại trỗi, và khan khan, và kéo dài, thêm rầu rĩ
Tù và gọi vô tận mệnh mang

Tiếng rầu rĩ của tù và khôn nguị diệu
Vì thời gian đã qua luôn
Qua rồi vì một hôm nay tuyệt diệu
Bởi vật đó đã không còn

Vật đó chỉ hiện một lần, trời hỡi
Một lần ấy rồi thôi
Vì ánh vàng này đó
Vì tất cả ánh vàng khó vãn hồi

Vì buổi chiều này đó
Vì buổi đêm này đó
Vì mặt trăng và chòm Đại Hùng Tinh nọ.

NHỮNG BƯỚC CHÂN

Paul Valéry

Trong im lặng hồn anh
Bước thiêng em khẽ đặt
Hương tới giường rình chờ
Thầm thĩ và lạnh ngắt

Thân bong tuyết bóng tiên
Bước êm em giữ lại
Bao ủa báo trời ban
Từ chân trần mang tới

Đường mới em cong dưới
Sửa soạn chiếc hôn thơ
Nuôi và làm dịu lại
Kẻ ngụ giữa tâm tư

Đừng vội gì âu yếm
Dịu dàng giữa có không
Vì anh sống để đợi
Bước em gieo trong lòng

ĐIỀU NHẢY VÒNG TRÒN

Paul Fort

Nếu tất cả các cô gái trên thế giới nắm tay nhau
Lại thì các cô có thể bao vòng biên cả

Nếu tất cả các chàng trai trên thế giới muốn làm
Thủy thủ thì với thuyền, họ sẽ xếp thành một
Chiếc cầu đẹp trên song nước

Vậy người ta có thể bao vòng thế giới, nếu tất cả
những người trên thế giới sẵn lòng bắt tay nhau.

TRÁI TIM ĐÃ BAO LẦN ĐẬP RỘN

Charles Péguy

Trái tim ước mơ
Trái tim máu thịt
Trái tim bất tuyệt
Trái tim vĩnh hằng

Tim hằng đập bởi
Hy vọng, tình yêu
Có chăng tìm thấy
Bình yên buổi chiều

Tim bị nhào nặn
Như bánh ngày thường
Dxập bầm bóc dầy
Men nồng yêu thương

Tim hằng đập bởi
Tình yêu hận thù

Tim sẽ không đập

Vì điều đón đau

Tim chờ hồi tiếc

Ngấn gọn, nhói sâu

Như gánh quá nặng

Chồng lên con tàu

Tim tàu mở máy

Hàng chất đầy khoang

Bỗng tàu tê liệt

Cột buồm gãy tan...

DẤU ẤN

Anna de Noailles

Tôi dựa vững vàng vào cuộc đời
Ôm ghì cứng, chặt nó không ngơi
Trước ngày êm dịu tôi say đắm
Hun nóng vòng ôm siết của tôi

Biển giàu trên thế giới phơi bày
Rối nước lang thang khắp đó đây
Nổi đau mùi vị hăng và mặn
Như chiếc tàu xuyên giữa tháng ngày

Tôi dừng trên những nếp đồi già
Mắt nóng tôi nhìn thấy nở hoa
Và tiếng ve sôi trên nhánh lá
Ấy lời dục vọng cất lên mà

Trên cánh đồng xanh mơn mớn xuân
Hố tên bãi cỏ đón mưa nhuần
Phập phồng cảm giác bay trên cánh
Bong của bàn tay ghé xuống gần

Thiên nhiên, lãnh địa của niềm vui
Thở giữa làng hơi tôi vô hồi
Trên nỗi buồn người ta để lại
Khuôn hình duy nhất trái tim tôi.

CẦU MIRABEAU

Guillaume Apollinaire

Dưới cầu Mirabeau, Sông Seine chảy qua
Và những mối tình ta
Có cần tôi phải nhớ
Niềm vui bao giờ chẳng đến sau nỗi xót xa

Đêm đến, giờ điếm
Ngày đi tôi trụ lại

Tay trong tay cứ để mắt nhìn mặt
Trong khi dưới
Cầu của tay đôi ta trôi qua
Những cái nhìn vĩnh cửu dòng nước quá mệt mỏi
Đêm đến giờ điếm
Ngày đi tôi trụ lại

MẶT TRỜI NÓI THÌ THÂM

Jules Supervielle

Mặt trời nói thì thâm
Khuyến khích ngàn bong tuyết
Yên chết đừng thở than
Như đám mây tan tác

Từ lâu tiếng nói khác
Bảo và khuyến khích tôi
Cả trong ngày rét cóng
Phải chăng là sức nóng
Đã làm trái đất quay

Vẫn một tấm long này
Luôn làm tôi tin tưởng
Trong suốt cả bốn mùa
Bên tai tôi nghiêng xuống
Và thì thâm tên tôi?

THƠ ẨM Ý

Fancis Carco

Mưa rơi gió tạt mau
Trên mái nhà tí tách
Xưa bên em sát cánh
Để giấu niềm khổ đau

Vườn tối cảnh cây trơ
Thao thức ngộ đèn mờ
Em thở dài mãng nguyện
Cảnh cũ tìm đâu giờ

Anh vẫn còn nghe mưa
Tiếng mưa đào khác xưa...

BÀI HÁT

Saint-John Perse

Ngựa tôi dừng dưới cây đầy chim gáy, tôi huyết một tiếng sáo trong như lời dòng sông hứa hẹn với đôi bờ (lá tươi buổi sang là hình ảnh của vinh quang)...

Chẳng phải là một người đàn ông không thể buồn nhưng dậy trước rạng đông và thận trọng đứng dưới một góc cây già đu đưa, tựa cằm vào ngôi sao cuối cùng tôi nhìn thấy ở dưới đáy trời rộng không có nhiều sự vật tinh khiết đang hướng về khoái lạc...

Ngựa tôi dừng dưới một gốc cây đầy tiếng chim gù tôi huyết một tiếng sáo trong hơn nữa... Và câu yên linh hồn những ai sắp chết và không nhìn thấy buổi sáng hôm nay. Nhưng người ta đã có tin về nhà thơ anh em với tôi. Chàng đã viết một cái gì thật dịu dàng, và một vài người đã hiểu.

TA CÓ LÝ DO ĐỂ CA NGỢI

Saint-John Perse

...Ôi ta có lý do để ca ngợi

Trán ta dưới những bàn tay vàng vọt

Trán ta, người nhớ chẳng những dòng mồ hôi
chảy trong đêm tối

Giữa canh khuya thoảng trong đêm sốt và một
mùi vị nước mưa

Và những đoá hoa bình minh xanh khiêu vũ trên
diễn trường của buổi sang

Và những giờ giữa trưa vang âm hơn tiếng mũi
bay, và những mũi tên do biển nhiều màu bắn đi

Ôi! Ta có lý do để ca ngợi

Nơi bến tàu có những con tàu cao chở đầy nhạc

Có những dải đất nhô cao trong biển mọc đầy
cây vang những trái cây gỗ đã vỡ tung... nhưng
ai đã làm gì những con tàu cao chở đầy nhạc đậu
mãi ở bến tàu?

Thắng lợi...! Tức thì

Biển cả tin và ám ảnh bởi những cuộc lãng du vô hình xếp tầng như một vòm trời bên trên các khu vườn đầy những quả vàng, những làng hương thanh nhã hơn, bốc lên những đỉnh cao ngất nguy nga

Lan toả làng hơi của một thời đại khác và do cái mảnh khoẻ duy nhất của cây quế trong vườn của cha tôi ôi lừa mị!

Bao lớp vẫy và áo giáp huy hoàng của một thế giới đảo lộn đã hôn mê

(Ôi! Ta có lý do để ca ngợi! Ôi! chuyện bịa nhân hậu, ôi chiếc bàn dôi dào!)

TA HƠI ĐÂU MÀ BUỒN

Blaise Cendrars

Ta hơi đâu mà buồn
Vì buồn dễ quá
Ngu quá
Tiện quá
Ai chẳng thỉnh thoảng buồn
Thiên hạ đều buồn cả
Ta hơi đâu mà buồn

THIỆU PHỤ

Jean Cocteau

Anh muốn tôi phải làm sao
Làm sao nó thành như thế
Thiếu phụ đang đứng nhìn nghiêng
Mà lại thấy bề mặt nàng

Làm sao nó thành như thế
Một mắt ở bề mặt nàng
Lại hai mắt ở chiều nghiêng
Anh muốn tôi phải làm sao

Anh muốn tôi phải làm sao
Làm sao nó thành như thế
Bề mặt nàng là tấm gương
Phản chiếu chiều nghiêng của nàng.

TRÊN ĐẦU BÀN CHÂN

Pierre Reverdy

Không còn lại gì hết
Giữa mười ngón tay tôi
Một cái bong đã xoá nó
Ở trung tâm
Một tiếng bước chân
Cần phải nén tiếng nói khi lên cao quá
Những ai rên rỉ và không chết
Những ai đi quá nhanh
Chính anh đã hãm lại cái đà tuyệt đẹp
Hy vọng và sự kêu ngạo của tôi bay theo gió
Những chiếc lá rụng
Trong khi những con chim đếm
Những giọt nước
Những ngọn đèn tắt
Đằng sau màn cửa
Đừng nên đi quá nhanh
Sợ làm rạn vỡ tất cả khi gây nên tiếng động mạnh

CÁI CHỤP ĐÈN

Paul G raldy

Em hỏi anh rồi sao anh chẳng nói
Bởi đây là giờ quang t ng lớn lao
Giờ của nụ cười và kho  mắt
Chiều xuống chiều nay anh yêu em không
biết ngần nào

S t lại gần anh. Anh cần vuốt ve  u y m
Nếu em biết nh ng g i d ng trong anh chiều nay
Tham vọng ki u k i kh t th m dịu dàng và nh n hậu
Nhưng em không hi u nổi đ u...không n i nữa
l  hay!...

K o thấp chụp đèn một ch t, đ c không?
Ti n trong bong t i hai trái tim tr  chuyện
Đ  đôi ta nhìn r  mắt nhau hơn
Khi mọi vật chỉ l  l  tho ng hi n

Chiều nay, giờ yêu em anh không n i lời tình t 
H y s t gần ngực chạm ngực anh đ y

Anh muốn đến lần anh được nâng niu chịu chuộng
Kéo hụp đèn thấp thấp chút nưã càng hay

Nào. Đừng nói gì, hãy ngoan một tí
Cũng đừng nhúch nhích. thế tốt lắm rồi
Trên mặt anh lướt đôi tay em ấm
Gì nữa? Ai đẩy đừng quấy phá chúng tôi

A! họ mang cà phê đến đây mà?
- Được rồi để đây hãy đi ra
Lẹ lẹ lên thôi!... Đóng giùm cửa nhé!
Chuyện anh nói với em đến đâu rồi nhì

Giờ cũng uống cà phê... Em thuận hứ?
Phải rồi em thích thật nóng cơ
Muốn anh phục vụ không? chờ một chút để anh pha
Hôm nay hơi đậm! thêm đường không? một
miếng nhé?

Đủ chưa? muốn anh ném thử không?

Này! Cung cầm lấy tách của cung
Nhưng, tôi quá ai mà trong thấy được
Nâng chụp đèn lên một chút đi cung

TRÒ TẠO DỰNG

Paul Éluard

Người chạy tháo than, ngựa quy rồi
Cửa không mở được, bó tay thôi
Chim câm bật tiếng, đành chon cát
Sự lặng im làm chim chết tươi

Một con bướm lượn đậu cành rung
Kiên nhẫn đợi chờ tới tiết đông
Lòng bướm nặng nề cành trĩu xuống
Cuộn vào như một chú sâu cong

Tại sao khóc bông hoa héo quắt
Và tại sao khóc tử đinh hương
Tại sao khóc bông hồng hồ phách
Tại sao khóc cái ý mê
Tại sao tìm bông hoa lẫn khuất
Nếu công không được đáp đền chi
Tại thế này thế nọ thế kia

DOMINIQUE ĐÂY RỒI

Paul Éluard

...Em đã đến khi ta quá buồn ta nói được
Đúng là từ em mà ta nói được cuộc đời
Cô bé ta yêu em như một chàng trai
Chỉ có thể yêu được thời thơ nhỏ

Với sức mạnh một quá khứ trong trắng xa xăm
Với lửa của một bài ca không sai một nốt
Ngọc nguyên vẹn và dòng máu đang lần hút
Trong cuốn họng làng môi

Em đã muốn lòng ham sống có than hình
Nó đào vào đêm sâu, nó vượt ve bóng tối
Để làm tan chất bùn và giá lạnh
Như một con mắt sáng long lanh

Cỏ tơ nín cánh bay chim én
Mùa thu trĩu nặng trong cái túi bong đêm
Em đã đến đôi bờ giải phóng dòng sông
Để đưa nó ra tận biển

Em đã tới cao hơn tận cùng nỗi buồn của anh
Mà cái cây đã tách khỏi khu rừng không sinh khí
Và tiếng kêu của nỗi buồn bã hoài ghi tan biến
Trước ánh sang tình yêu của chúng ta

Vinh quang bong tôi và nhường bước cho mặt trời
Sức nặng giảm đi và gánh nặng tươi cười
Vinh quang con đường hầm đã thành đỉnh ngất
Khốn cùng bị xoá tan rồi

Chỗ quen thuộc nơi mà anh đã hoá thành đàn độn
Hành lang không tín hiệu báo ngõ cụt và con mọt
Đã b ừng lên trong ánh lửa rộn tiếng vỗ tay
Vĩnh cửu đã trải bày.

ELSA NGỒI TRƯỚC GƯƠNG

Loui Aragon

Đó là cảnh đẹp giữa bi kịch của mchúng ta
Suốt một ngày ngồi trước gương soi
Nàng chảy máy tóc vàng tôi ngỡ thấy
Bàn tay kiên nhẫn dập tắt dần đám cháy
Đó là cảnh đẹp giữa bi kịch của chúng ta

Suốt một ngày ngồi trước gương soi
Nàng chảy mái tóc vàng và tôi nói
Đó là cảnh đẹp giữa bi kịch của chúng ta
Dường như nàng đang lơ đãng chơi đàn nhạc
Suốt một ngày ngồi trước gương soi

Nàng chảy mái tóc vàng và tôi nói
Nàng thích dày vò kí ức mình đau nhói
Suốt một ngày ngồi trước gương soi
Muốn làm sống lại những hoa của đám cháy,
không ngại

Không chịu nói những lời người khác nói

Nàng thích giày vò kí ức mình đau nhói

Đó là cảnh đẹp giữa bi kịch của chúng ta

Thế giới cũng giống chiếc gương này tệ hại

Ngọn lửa lập lòe bị lượt chẻ đôi

Lửa này soi miền ẩn khuất trong ký ức tôi

Đó là cảnh đẹp giữa bi kịch của chúng ta

Như thú nằm đứng ngồi trong tuần lễ

Suốt một ngày ngồi trong ký ức

Nàng nhìn xa trong long gương thấy hiện dần ra

Cái chết của từng tên gây bi kịch của chúng ta

Và ai là người ưu tú nhất trong thế giới này tệ hại

Tôi không nói tên họ chắc anh cũng đã hay

Và kìa trong những chiều dài hàm nghĩa gì đây

Và tóc vàng khi đến ngồi ở đây

Lặng lẽ một hồi quang đám cháy

HẬU QUẢ

Jean Cassou

Cử chỉ anh vừa rồi
Khiến người nơi cuối đất
Tim tan nát tơ bời

Thư anh vừa mới viết
Gửi ai? Khơi cho ai
Dòng lệ sầu thê tuyệt

Lời nói anh vừa buông
Bay vào đêm bí ẩn
Gieo ác mộng kinh hoàng

Một ý nghĩ vẫn vơ
Đến đâu đó tình cò
Một tâm hồn phải chết

QUE DIÊM

Francis Ponge

Lửa tạo than thể cho que diêm
Một than thể sống với một củ chỉ riêng
Niềm phẫn khởi tiểu sử ngăn ngủi
Hơi bốc lên bung cháy
Mang cho nó đôi cánh và bộ áo: Một toàn thân
một hình thái linh động
xúc động

Thật thần ốc
Chỉ đầu là bốc cháy khi chạm phải sự thật
khắc nghiệt
Và nghe như tiếng sung hiệu chỉ huy
ngọn lửa
vừa mới bén
Lao thẳng, nhanh và buồm nghiêng như một
chiếc tàu buồm
chạy suốt tới cuối que gỗ
- Cục làm sao khi quay mũi

rốt cuộc chỉ còn
đen xì như áo cha xứ

BẢNG CHỮ CÁI

Henri michaux

Trong khi ớn lạnh lúc lâm chung, tôi nhìn sâu
mọi vật như nhìn lần cuối cùng

Chạm phải cái nhìn lạnh giá đầy chết choc này
những cái gì không phải là biến thể biến mất

Dù vậy tôi quất roi chúng, muốn giữ lại trong
chúng một vài cái gì mà ngay cả thần chết cũng
không buồn thả.

Chúng yếu đi và tìm cách thu gọn vào trong một
loại bảng chữ cái, nhưng một bảng chữ cái dung
cho thế giới khác, trong một thế giới không cần
gì cả

Bảng cái đó ta bớt hầy hung vì người ta không
dành giạt được hoàn toàn trọn vẹn ở vũ trụ mà
tôi đã sống

Cứng rắn hơn bởi sự chiếm lĩnh này, tôi chiêm
ngưỡng nó, bất khả chiến thắng, khi máu và sự
mãng nguyện của tôi trở lại trong những tiểu
động mạch và tĩnh mạch, chậm chậm tôi trèo lên
cái sườn mở ra của cuộc đời

TRONG ĐÊM

Henri michaux

Trong đêm

Trong đêm

Tôi đồng nhất với đêm

Với đêm không biên giới

Với đêm

Đêm em, đêm xinh, đêm cung

Đêm

Đêm khai sinh

Làm tôi trọn đầy bằng tiếng tôi kêu

Chiếm lĩnh tôi

Bằng lộn tóc dựng ngược của tôi

Ngươi gợn sóng gợn sóng

Gợn sóng chung quanh

Và toả khói, dày đặc quá

Và gấm rỗng

Ngươi là đêm

Đêm nằm đó. Đêm không ngời ngoai
Và tiếng kèn hiệu của nó
Bãi bờ trên cao, bãi bờ khắp nơi
Bãi bờ thấm hút, sức nặng của nó là vua và
tất cả oằn xuống dưới nó

Dưới nó, dưới mảnh hơn một sợi chỉ
Dưới đêm
Đêm.

TRANG TẬP VIẾT

Jacques Prévert

Hai với hai là bốn
Bốn với bốn là tám
Tám với tám là mười sáu
Đọc lại đi! Thầy giáo bảo
Hai với hai là bốn
Bốn với bốn là tám
Tám với tám là mười sáu
Nhưng kìa con chim thất huyền
Bay ngang trên trời
Thằng bé gọi nó
Cứu tao với
Chơi với tao
Chim ơi! Thế rồi con chim bay xuống
Và chơi với thằng bé
Hai với hai là bốn
Đọc lại đi thầy giáo bảo
Và thằng bé chơi
Con chim chơi với nó

Bốn với bốn là tám
Tám với tám là mười sáu
Và mười sáu với mười sáu là bao nhiêu
Chả là gì cả mười sáu với mười sáu
Và nhất là chẳng phải băm hai
Dẫu sao đi nữa
Và chúng bỏ đi
Và thằng bé giấu con chim
Trong tủ nó
Và cả bọn trẻ
Nghe nó ca
Nghe tiếng nhạc
Và tám với tám cũng lại bỏ đi
Và bốn với bốn và hai với hai
Cũng lần lượt chuồn theo
Và một với một cũng chẳng phải là một
chẳng phải là hai

Một với một rủ nhau đi nốt
Và chim thất huyền chơi nhạc

Và thằng bé hát ca
Và ông thầy la hét
Khio nào chúng mày mới thôi đùa giỡn!
Nhưng tất cả những trẻ khác
Đều nghe nhạc
Và cả tường lớp học
Yên lặng sụp đổ
Và các cửa kính trở lại thành cát
mực trở lại thành nước
bàn trở lại thành cây
phấn tẩy trở lại thành vách đá vôi
quả bút trở lại thành chim

KẺ PHỤ TÌNH

Jacques Prévert

Anh có cây đèn

Mà em là ánh sáng

Tim đèn ai đã bán

BÊN CẦU

Pierre- René Favre

Bên cầu em nghiêng mình

Chiều nay anh quăng lưới

Vớt trong nước bong hình

CHÚ BÉ LẠC QUAN

Jean Tardieu

Ngay từ sớm tôi đã nhìn

Nhìn ra cửa sổ

Thấy lũ trẻ đi qua

Một giờ sau là những người trai tráng

Giờ sau nữa, run rẩy những ông già

Quái! Sao họ chóng già thế nhỉ

Mà mình mỗi lúc một trẻ ra.

CÁI CỬA

Eugène Guillevic

Cửa bập vào gỗ
Gỗ tách hai chiều
Vậy mà
Cửa lại kêu

NHỮNG BỨC TƯỜNG

Eugène Guillevic

Nhìn trong long tường

Ta đâu có thể

Dù đem đập bể

Mặt ngoài vẫn thương

Trong ta trong tường

Giống sao giống quá

Dẫu sao được nhìn

Ta cũng yên dạ

GỬI A...

René char

Em tình anh trải bao năm tháng
Là nỗi đau choáng váng đợi chờ
Không gì lạnh lẽo già nua
Cả trong xa lạ hững hờ, cũng không
Khi anh lẩn tránh mịt mù
Cũng như khi trở về cùng bên em

Vận may dày đặc chất nem
Như phòng đóng kín im lìm nhốt ta
Đó là dãy núi nguy nga
Nỗi huy hoàng ép dồn ta nặng nề.
Vâng may! Vui đập trăm bề
Người nào chẳng giấu người kia tơ hào
Đem niềm bí ẩn gửi trao
Mà bí mật chẳng khi nào vãi rơi
Nỗi đau đến tận bên ngoài
Cuối cùng tìm được tách rời phân ly
Thịt da hợp nhất dịu kỳ

Cuối cùng tìm được đường đi nắng ngời
Giữa vùng mây đen tuyệt vời
Rách tan hay lại bồi bồi hiện ra
Vâng may! Anh thấy vậy mà!
Em đã dựng đỉnh cao và cheo leo
Cho hy vọng anh cố trèo
Dù ngày mai sẽ biến vào mất tâm.

NÓI VỚI LÚC TINH MƠ

Philippe Jaccottet

Đêm chẳng phải như người ta tưởng, là mặt
trái của lửa

Sự phủ định ánh sang sự sụp đổ của ngày
Mà là bí quyết giúp ta mở mắt ra để thấy
Cái còn lại mà khi sang tỏ chẳng phơi bày
Khi người giúp việc nhiệt tình của sự nhìn
vắng xa

dưới tán lá của bong tối lại hiển hiện ra
nơi cư ngụ của bong vì ô lét
nơi trú ẩn cuối cùng của người già đời không
tổ quốc

Như dầu ngủ yên trong đèn bỗng nhiên bùng
thức le lói lên và thở dưới trăng say
Được mang đến bằng đường chim bay
Em bùng cháy và thì thầm (nhưng nói sao cho được)
nếu điều thì thầm so với tiếng quá ư trong trẻo
Em là ánh lửa sấm trên dòng sông lạnh lẽo
Là chim én vút lên từ cánh đồng

Anh thấy ở em: Sự mở ra và làm chói chang vẻ
đẹp trên mặt đất
Em Tinh mơ, anh nói cùng em, liệu rồi đây tất cả
Có sẽ thành những lời bay biến trong không
Ánh sang du cư. Cái ta đang ôm giữ trong lòng
sẽ tuột khỏi vòng tay rồi biến mất
Trong tiếng cầu xin lần chót
Hãy mọc lên và toả rực, hỡi hừng đông.